

*För ökad livskvalitet och
minskad klimatpåverkan*

Miljöpartiets budgetförslag 2025

miljöpartiet de gröna

Norrtälje

Innehåll

Inledning	2
Generella överväganden	3
Finansiering av egna satsningar	4
Gröna prioriteringar	5
Budgeten i siffror	8
Förslag till beslut.....	9

Inledning

Miljöpartiets främsta prioritering är att kommunen ska hålla god kvalitet i de grundläggande kommunala uppdragen och säkerställa tillräckligt stöd för de invånare som är allra mest utsatta. Oavsett om du blir sjuk, arbetslös, hamnar i en socialt utsatt situation eller har svårt att klara skolan, så ska du kunna lita på att din kommun är rustad att stödja dig på bästa sätt. Det innebär också att personalen inom de verksamheter du möter ska må bra och ha goda arbetsvillkor.

Vår kommun ska också vara rustad för att kunna hantera kriser oavsett om det rör sig om pandemier, klimatförändringar eller oroligheter i världen. Vi vill se en kommun med lågt klimatavtryck, livskraftiga ekosystem och högre grad av självförsörjning på både mat och energi. Naturligtvis ställer vi om i samarbete med näringsliv och civilsamhälle.

Dessutom ska livet i Norrtälje kommun vara rikt på livskvalitet. Vi vill se ett brett och tillgängligt utbud av kultur, arbetstillfällen och fritidsaktiviteter. Med invånare som trivs och vill bo kvar långsiktigt följer ett ökat engagemang att bidra till kommunens utveckling. Tillsammans.

Generella överväganden

Om budgetprocessen och intäktsuppräknningar

Miljöpartiet anser att kommunens budget bör fastställas på hösten. Att, som nu, separera budgetbeslut från taxe- och avgiftsbeslut innebär ett merarbete för förvaltningarna då budgeten ändå kommer att behöva revideras inför årsskiftet till följd av uppdaterade prognoser och förändrade förutsättningar.

Prisuppräknningar

Miljöpartiets konstaterar att nämnderna för 2025 erhåller en prisuppräkning för övrig förbrukning i nivå med Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) prognosticerade prisindex för kommunal verksamhet (PKV), medan uppräknningen för lönekostnad överstiger PKV. Miljöpartiet är positiva till att de föreslagna uppräkningarna för sittande styres budget därmed inte innebär några dolda effektiviseringskrav.

Effektiviseringskrav

Det sittande styrets förslag till budget innehåller generella effektiviseringskrav på 0,5% för de flesta nämnder. Miljöpartiet anser att effektiviseringar som ligger till grund för budget ska vara konsekvensbedömda och baserade på identifierade åtgärder. Av den anledning föreslår vi slopade effektiviseringskrav där vi bedömer att risken är stor för negativa konsekvenser för kvaliteten i kommunens uppdrag.

Långsiktiga mål och inriktningsmål

Miljöpartiet ställer sig bakom de långsiktiga mål som finns i förslag i Mål och budget 2025–2027. Vid ett antagande av Miljöpartiets budgetförslag skulle nya inriktningsmål och indikatorer föreslås.

Väl avvägt överskott

Miljöpartiet budgeterar för ett överskott för 2024 på 1,9% procent av skatteintäkter och generella bidrag.

Finansiering av egna satsningar

Miljöpartiet har jämfört med styrets budget frigjort ytterligare 50,6 msek för finansiering av egna prioriteringar genom följande förändringar:

- Minskad KS volymreserv och KS oförutsett 35,0 msek
- Bortprioriterat från styrets förslag till budget: 1,4 msek
 - Skolgala 0,4 msek
 - Arbete med kulturmiljöprogram 0,5 msek
 - Sparksgeneration app 0,2 msek
 - Företagskontakt-utbildning 0,3 msek
- Sänkt överskottsmål till 1,9% 17,0 msek
- Minskat utrymme pga slopade effektiviseringskrav -2,8 msek
 - Kultur- och fritidsnämnd -1,0 msek
 - Socialnämnd -1,8 msek

Gröna prioriteringar

Nedan specificeras särskilda satsningar i relation till högerstyrets förslag till Mål & Budget. Vår inriktning i övriga finansieras inom nämndernas tilldelade ramar.

Kommunstyrelsen

Budgetjustering:

• Hållbarhetskontor, -utskott och -forum	3 msek
• Sommarjobbsgaranti	1 msek
• Föreningsbidrag för hållbar utveckling (socialt/miljö)	0,3 msek

Uppdrag:

- att organisera strategiska utredningsresurser och stabsfunktioner inom social hållbarhet, miljö, klimat och energi samt näringslivsenheten under ett gemensamt hållbarhetskontor under Kommunstyrelsekontoret.
- att upprätta en handlingsplan för att hålla kommunen inom den beslutade koldioxidbudgeten och upprätta en samarbetsplattform för att inkludera näringsliv och civilsamhället i det arbetet.
- att etablera ett hållbarhetsutskott
- att förtydliga upphandlingsenhetens roll i hållbarhetsarbetet och stärka kapaciteten inom hållbar upphandling.
- att ta fram tydligare direktiv och implementeringsstöd till kommunkoncernen i fråga om utveckling av det finska förvaltningsområdet och förmedling av målgruppens behov och önskemål.
- att inrätta ett föreningsbidrag där föreningar årligen kan ansöka om medel för åtgärder som främjar deras arbete med social hållbarhet (integration/inkludering/tillgänglighet) samt klimat & miljö.
- att prioritera personals och elevers arbetsmiljö högre vid fastighetsunderhåll och fördelning av tillgängliga lokaler
- att öka organisationens kapacitet för att utveckla våra grönområden så att de bidrar till biologisk mångfald, god hälsa och hållbara stadsmiljöer
- att införa rätt till heltid och möjlighet till deltid
- att införa sommarjobbsgaranti för elever från årskurs 9 till gymnasiet
- att revidera kommunens integrationsstrategi i samråd med samtliga nämnder i syfte att få fram integrationsfrämjande åtgärder som kommunen har rådighet över
- utbildning av tjänstepersoner och politiker om sociala företag och IOP
- ansvar för att utveckla affärsmodeller och samverkan för en mer cirkulär ekonomi ska arbetas in i de kommunala bolagens ägardirektiv.
- att återuppta ett aktivt arbete med tillgänglighetsanpassning inom kommunens fastigheter och ansvarsområden.

Socialnämnden

Det finns många tänkbara satsningar som skulle göra nytta inom socialförvaltningen, men utan personal som kan driva arbetet saknas förutsättningarna. Barn och familjer i behov av stöd behöver insatser så snabbt som möjligt för att förhindra att situationer blir mer komplicerade över tid, samt en kontinuitet i sina kontakter med Socialtjänsten. Den mest angelägna utmaningen i nuläget är därmed att skapa förutsättningar för att behålla och rekrytera personal. På kort sikt innebär det att vara en attraktiv arbetsgivare utifrån arbetsvillkor, löneläge och arbetsmiljö. Miljöpartiet vill återinföra arbetstidsförkortning som ett medel för minskad stress och bättre återhämtning, samt för att göra Norrtälje kommun till ett alternativ även för personer med lite längre restid.

Budgetjustering

- Återinförande av 35-timmarsvecka och arbetsmiljöåtgärder 4 msek

Uppdrag:

- att skyndsamt vidta åtgärder för att förbättra personalens arbetsmiljö

Budgetjustering Barn- och skolnämnden:

Budgetjustering

- Fler vuxna i skolan, lönesatsningar 4 msek
- Förbättra kapacitet för resursklasser samt anpassning för särbegåvade elever 5 msek

Uppdrag

- att verka för att nya skolor och förskolor som etableras i kommunen drivs i antingen kommunal eller icke vinstdrivande regi.
- att vidta aktiva insatser för att ytterligare informera och uppmuntra modersmålsundervisning, samt göra modersmålsundervisningen mer attraktiv och tillgänglig.
- att i samverkan med Kultur- och fritidsnämnden föreslå lösning för hur kulturskoleverksamhet ska kunna utövas på skolorna under skoltid.
- att se över regler för skolskjuts för att dels skapa förutsättningar att öka upptagningsområden till mindre skolor, dels ta större hänsyn till säkerhetsförhållanden avseende elevens gångväg till hållplats.
- att utveckla en strategi för hur kommunen långsiktigt ska kunna tillhandahålla pedagogisk omsorg och grundskola på landsbygd, med åtgärder för att främja barn- och elevantalet i dessa enheter.
- att redovisa en handlingsplan för fritidshemmen

Sjukvård & Omsorg

Budgetjustering

- Förstärkning KSON 30 msek

Kommentar

De anställda inom äldreomsorgen behöver fler kollegor, mer möjlighet till kompetensutveckling och bättre arbetsförhållanden. Vi verkar för rätt till heltid och möjlighet till deltid, stopp för ofrivilligt delade turer och ökad andel fasta anställningar.

Vi vill också inom det regionfinansierade delen av KSON se satsningar på mer mobil service inom vård och omsorg för en mer tillgänglig vård, samt utveckling av kapaciteten inom BUP och öppenvården.

Kultur- och fritidsnämnden

Budgetjustering

- Återställa avgifter för kulturskolans ämneskurser till 2021 års nivå 1,0 msek
- Utveckling av kostnadsfria lov- och fritidsaktiviteter 0,4 msek

Uppdrag:

- att i samverkan med Barn- och skolnämnden föreslå lösning för hur kulturskoleverksamhet i större utsträckning ska nå ut till skolorna utanför tätorterna och möjlighet till lektioner under skoltid. Det skapar bättre förutsättningar för elever utanför tätorterna att ta del av utbudet samt för personalförsörjning genom mer rimliga arbetstider och tillräcklig andel av heltid.
- att återupprätta möjlighet till kostnadsfritt lån av sport- och fritidsutrustning inom ramen för Fritidsbanken eller likvärdig lösning

Utbildningsnämnden

Budgetjustering

- Satsning på yrkes-FLEX och vuxenutbildning 1,4 msek

Bygg- och miljönämnden

Budgetjustering

- Miljöutredningar och stöd till invånare som drabbats av miljöbrott 0,5 msek

Budgeten i siffror

Budgetförslaget utgår från oförändrad kommunal skattesats på 19,72% för år 2025.

Förslag Mål och budget 2025

	2025	2025	2025
	L M KD SD	S	MP
Resultaträkning (mnkr) för kommunen			
Summa nämnder	-4 558,9	-4 607,3	-4 611,0
KS oförutsett	-55,0	-20,0	-20,0
Summa KS centrala anslag	-32,0	-32,0	-32,0
Summa nämnder inkl KS ofördelade anslag	-4 645,9	-4 659,3	-4 663,0
Centrala verksamhetskostnader och intäkter	115,5	115,5	115,5
Verksamhetens nettokostnad före avskrivningar	-4 530,4	-4 543,8	-4 547,5
Avskrivningar	-142,0	-142,0	-142,0
Verksamhetens nettokostnad	-4 672,4	-4 685,8	-4 689,5
Skatteintäkter, statsbidrag mm	4 799,6	4 799,6	4 799,6
Finansnetto	-18,5	-18,5	-18,5
Årets resultat	108,8	95,3	91,6
Årets resultat i % av skatteintäkter och statsbidrag	2,3%	2,0%	1,9%
Summa nämnder (mnkr)	L M KD SD	S	MP
Kommunstyrelse	-622,0	-625,5	-625,5
Överförmyndare	-11,6	-11,6	-11,6
Val- och demokratinämnd	-2,0	-2,2	-2,2
Kommunal revision	-2,8	-2,8	-2,8
Bygg- och miljönämnd	-21,0	-21,5	-21,5
Kultur- och fritidsnämnd	-203,0	-204,0	-205,2
Socialnämnd	-364,6	-366,4	-370,4
Barn- och skolnämnd	-1 478,9	-1 488,9	-1 487,7
Utbildningsnämnd	-323,7	-325,2	-324,9
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	-1 529,2	-1 559,2	-1 559,2
Summa nämnder	-4 558,9	-4 607,3	-4 611,0
Förändring i kronor	322,6	371,1	374,8
Förändring i %	7,6%	8,8%	8,8%
KS oförutsedda (mnkr)	L M KD SD	S	MP
KS oförutsedda till förfogande	-55,0	-20,0	-20,0
Summa KS centrala anslag	L M KD SD	S	MP
Lokalbank	-10,0	-10,0	-10,0
KS till förfogande	-10,0	-10,0	-10,0
KS volymreserv	-12,0	-12,0	-12,0
Summa KS ofördelade anslag	-32,0	-32,0	-32,0

Förslag till beslut

Läsinstruktion:

- Besluts punkter som ändrats i relation till högerstyrets Mål och budget har markerats med fetstil i grönt.
- Innehåll i vissa besluts punkter föreslås utgå och har då markerats med "-".

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Anta kommunfullmäktiges långsiktiga mål för 2025 enligt förslag i Mål och budget 2025–2027.
2. -
- 3. Anta uppdrag 2025 enligt Miljöpartiets förslag till budget 2025**
4. Besluta att god ekonomisk hushållning bedöms utifrån en sammanvägd bedömning av mål och mått för verksamheten och finansiella mål och mått för god ekonomisk hushållning.
- 5. Anta specifika uppdrag per nämnd enligt Miljöpartiets förslag till budget 2025.**
6. Fastställa nämndgemensamma internkontrollområden för år 2025 enligt förslag i Mål och budget 2025–2027, **med tillägget att internkontrollområde 1 även ska omfatta allmän kontroll av efterlevnad av lagar och krav.**
- 7. Bevilja kommunstyrelsen 625 535 tkr i driftbudget för år 2025.**
8. Bevilja kommunstyrelsen 1 450 tkr i investeringsram, avseende skolgårdslyftet, inventarier och mindre investeringar, för år 2025.
9. -
10. Bevilja överförmyndaren 11 550 tkr i driftbudget för år 2025.
11. -
12. Fastställa skattesatsen till 19,72 för år 2025.
13. Till kommunstyrelsen delegeras att senast i samband med granskningen av nämndernas verksamhetsberättelser 2024 besluta om huruvida ej återrapporterade uppdrag för 2024 ska återföras till nämnd/-er som komplettering av verksamhetsplanen för 2025.

Gällande val- och demokratinämnd

14. Bevilja val- och demokratinämnden 1 990 tkr i driftbudget för år 2025.
15. -

Gällande barn- och skolnämnd

- 16. Bevilja barn- och skolnämnden 1 487 740 tkr i driftbudget för år 2025.**
17. Bevilja barn- och skolnämnden 6 000 tkr i investeringsram avseende inventarier och mindre investeringar för år 2025.
18. -

Gällande utbildningsnämnd

- 19. Bevilja utbildningsnämnden 324 860 tkr i driftbudget år 2025.**
20. Bevilja utbildningsnämnden 1 200 tkr i investeringsram avseende inventarier och mindre investeringar för år 2025.
21. -

Gällande bygg- och miljönämnd

- 22. Bevilja bygg- och miljönämnden 21 500 tkr i driftbudget för år 2025.**
23. Bevilja bygg- och miljönämnden 450 tkr i investeringsram avseende inventarier och mindre investeringar för år 2025.
24. -

Gällande kultur- och fritidsnämnd

25. Bevilja kultur- och fritidsnämnden 205 200 tkr i driftbudget år 2025.

26. Bevilja kultur- och fritidsnämnden 700 tkr i investeringsram avseende inventarier och mindre investeringar för år 2025.

27. -

Gällande socialnämnd

28. Bevilja socialnämnden 370 395 tkr i driftbudget år 2025.

29. Bevilja socialnämnden 1 500 tkr i investeringsram avseende inventarier och mindre investeringar år 2025.

30. -

Gällande Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

31. Bevilja Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje 1 559 190 tkr i medlemsbidrag år 2025.

32. -

Övrigt

33. Fastställa resultatbudget för år 2025 för Norrtälje kommun enligt Miljöpartiets förslag till budget 2025.

34. Fastställa balansbudget för år 2025 för Norrtälje kommun enligt Miljöpartiets förslag till budget 2025.

35. Fastställa finansieringsbudget/kassaflödesanalys för år 2025 inklusive plan för år 2026–2027 enligt förslag i Mål och budget 2025–2027.

36. Fastställa investeringsram för år 2025–2027 enligt förslag i Mål och budget 2025–2027.

37. Bevilja kommunstyrelsen att besluta om investeringar för motsvarande 150 000 tkr för år 2025.

38. Uppdra till kommunstyrelsen att genom dess kommunstyrelsekontor göra korrigeringar i budgetmaterialet av teknisk karaktär.

39. I övrigt anta förslag till Mål och budget 2025.

40. Norrtälje Kommunhus AB ska år 2025 lämna utdelning till Norrtälje kommun på minst 6 100 tkr och under perioden 2026–2027 årligen lämna utdelning till Norrtälje kommun på minst 6 100 tkr under förutsättning att det ryms inom reglerna i aktiebolagslagen.

41. Uppdra till nämnder och kommunstyrelse att fastställa verksamhetsplaner för 2025 senast under november 2024 utifrån Miljöpartiets förslag till budget 2025 och anvisningar från kommunstyrelsen genom dess kommunstyrelsekontor.

42. Norrtälje Kommunhus AB:s borgensavgift till Norrtälje kommun är 1,0 procent.

43. Internbanken ska generellt lägga 1,1 procentenheter till den genomsnittliga räntan vid utlåning till dotterbolagen. För Roslagsbostäder gäller 0,9 procentenheter för lån för befintliga fastigheter. För den nyproduktion som sker och har skett sedan 2014 gäller 0,7 procent för Roslagsbostäder och Campus Roslagen. För Norrtälje Vatten och Avfall gäller inget påslag.

44. Fastställa internräntan till 2,0 procent.

45. För 2025 fastställs en total låneram för kommunkoncernen på 6 700 mnkr inklusive kommunens checkräkningskredit.

46. För 2025 fastställs en låneram för Norrtälje kommunhuskoncern på 5 100 mnkr inklusive extern upplåning för Norrtälje kommunhus AB.

47. För 2025 fastställs för kommunens egen upplåning en låneram om 1 200 mnkr exklusive koncernkonto/checkräkningskredit.
48. För åren 2025 - 2027 fastställs för kommunens egen upplåning ett långsiktigt lånetak om maximalt 18 000 kronor per invånare exklusive koncernkonto/checkräkningskredit.
49. För 2025 fastställs borgensram för Norrtälje Kommunhus AB till 390 mnkr.
50. Kommunstyrelsen har under år 2025 rätt att nyupplåna för koncernens behov inom fastställda låneramar samt för kommunens eget behov nyupplåna, det vill säga öka kommunens låneskulder, exkl. koncernkontokredit, inom fastställda låneramar och lånetak.
51. Kommunstyrelsen har under år 2025 rätt att köpa derivat motsvarande 1 500 mnkr.
52. Kommunstyrelsen har under år 2025 rätt att omsätta lån, d.v.s. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2025.
53. Kommunstyrelsen har under 2025 rätt att vid behov teckna avtal om lånelöften motsvarande 1 000 mnkr för användning som likviditetsreserv vid marknadsfinansiering.